

Aar, er Udfigt til en ikke ringe Formindsfælle i dens Forpagtningsfum, og antydes herved, hvilken tilsvarende Usikkerhed de paagjældende Beboere af Godset udsætte sig for, naar de blive Giere, og det kan derfor blive et temmelig uanselig Valg, som forelægges de Paagjældende, naar de skulde erklære sig, om de ville blive Giere efter denne Lov, eller om de ville blive fiddende i den særdeles besyttede Stilling, hvori de hidtil have befundet sig. De Bedkommende have ogsaa følt denne Uanselighed; der er vel ikke saavidt mig bekendt kommet noget Andragende ind til Rigsdagen i den Anledning, men der mangler ikke Vidnesbyrd, der ere komne til flere Rigsdagsmænds Kundskab, om at de Paagjældende have troet, at de ville lide aabenbar Skade ved Loven, hvis den fik den Skikkelse, som Forslaget havde, og at de paa ingen Maade dristede sig til at gaae ind paa Regjeringens Forslag, og, naar Stemningen er saaledes, er det virkelig meget misligt at forelægge de Paagjældende en Frist af 1 Aar til at erklære, om de ville have deres Steder til Eiendom eller udsætte sig for, at Besiddelsen deraf gik bort fra deres Slægt efter deres Død. Vel er det saa, at den ærede forrige Cultusminister har foreslaaet en vistnok meget hensigtsmæssig Bestemmelse for at capitalisere de Begunstigelses, som de hidtilværende Besiddere have havt, og saaledes lade deres Familier eller deres Efterladte, naar de komme ud af Besiddelsen, beholde en Deel af disse Begunstigelses, men det er tillige vist, at det er noget ganske andet at beholde Gaarden selv og at faae udbetalt et Vederlag i en Pengesum for disse særlige Begunstigelses, de have havt, og Valget bliver ogsaa derved dog alligevel noget Misligt for de Paagjældende. Foraa vidt den ærede Taler har meent, at man, istedetfor Halvdelen af Indfæstningssummen, som Regjeringens Forslag havde villet tillægge de Paagjældende, kunde give dem en højere Andeel deraf, da erkjender jeg ogsaa, at man kunde have gaaet en saadan Vej, og jeg vilde i saa Tilfælde foreslaae, at man skulde have tillagt dem $\frac{2}{3}$ istedetfor Halvdelen af Indfæstningen; thi der foreligger et Actstykke fra den paagjældende Godsforvalter selv, hvori han udtaler

sig for, at den Begunstigelse, som de Paagjældende havde, bedømt efter ældre Forhold kunde anslaaes til, at de fik Gaarden for $\frac{1}{3}$ lavere i Indfæstningen. Jeg skal ikke gaae nærmere ind herpaa, men kun yttre, at selv om man vilde give dem $\frac{2}{3}$ istedetfor det Halve, troer jeg dog, at man i det Hele ved den af Regjeringen foreslaaede Vej er kommen ind paa et meget vilkaarligt Gebet, og at det er meget rigtigere at slutte sig til det, som Udvalget har foreslaaet, og som ikke er uden Støtte i de ældre Forslag, som have været gjorte i denne Sag, idet det netop fra Godsinspecteuren selv endnu i 1847 blev foreslaaet, rigtignok kun subsidiaert, at man skulde forandre den hidtil erlagte Indfæstning ved enhver Fæsteledighed af 10 Rbd. til en staaende Recognition, som skulde erlægges ved hvert Skifte af Arvesæste, og at man skulde give de Paagjældende formeligt Arvesæste netop efter ny Taxation af den aarlige Arvesæsteafgift. Men dette er jo aldeles det Samme, som Udvalget foreslaaer, idet man betragter de 10 Rbd. som det første Grundlag for Indfæstningssummens Bestemmelse og dertil lægger et tilsvarende Procentantal efter Hovedloven, beregnet paa fremtidig Opsamling af den fornødne Sum til Erstatning for Indfæstningen for hver Gang, Skifte i Besiddelsen vilde have indtraadt. I Realiteten falde disse Ting næsten fuldkommen sammen, og hvad der er det Væsentligste er, at Godsinspecteuren netop foreslog at lade Indfæstningen blive staaende saaledes som den nu er, og derimod kun at holde sig til en ny Afgiftstaxation, som ogsaa efter Hovedloven skal finde Sted og jo kunde blive forskjellig fra den tidligere. Man maa nemlig lægge Mærke til, at, om det efter Testamentet kun er Sonnerne, der skulle være de nærmeste, saa viser netop den Liste, der er forelagt og findes blandt Udfæstets Bilag Pag. 18, at ikke blot Sonnerne af Formændene, men ogsaa deres Svigersønner og Pleiesønner ere blevne ved Gaardene, og det ligger jo i den hele humane Fremgangsmaade, som man kan vente sig af en saadan Bestyrelse, at den ikke vil udelukke disse, og man kan næsten sige, Enhverfømhelst, der aspirerer til Gaarden, som har staaet i et